BASILICA ANTIMONII,

IN QVA

ANTIMONII

NATVRA EXPONITVR

& Nobilissimę remediorum formulæ, quę Pyrotechnica arte ex eo elaborantur, quàm accuratè traduntur:

MANVALI EXPERIENTIA

comprobata & conscripta

AB HAMERO POPPIO THALLINO,

Philochymico.

BASILICAE ANTIMONII

Cap. I.

De Natura Antimonij.

DItissima rerum procreatrix Terra, cum plurima mineralia in gremio suo foueat, haud infimum inter ea dignitatis locum Stibium obtinet, quod licet Veteribus minus cognitum steriliorque apud eos eius vsus fuerit: hodie tamen pyrotechnica arte præstantissima entia Medica ex eo elaborantur. Vt autem ipsius Antimonij naturam recte explicemus, ab eius definitione exordiemur.

Antimonium autem dicimus esse corpus minerale, plumbei coloris, partim eximpuro bituminoso & arsenicali, partim purissimo sulphure, seu interna rubedine, Mercurio metallico indigesto & exiguo sale concertum, Spagyrica præparatione in nobilissima medicamenta cedens.

A nominis itaque definiti impositione fili nostri principium trahimus: vbi statim grauissima disceptationum quæstio oboritur, quinam hominum primo hanc mineruam inuenerint, eique sua nomina

nomina indiderint. Theologis absolutiorem decisionem relinquo: Num primus hominum Paradisi incola Adam *Genes. c.2.* Antimonio & reliquis mineralibus & metallis certa nomina imposuerit: cuius negatiuam sententiam *maxima* pars tuetur. Terræ enim mole mineralia obruta & occlusa, humano oculo imperscrutabilia extiterunt. Scripta etiam sacra, præterquam quod longe post Auri & metallorum reliquorum mentio fiat, alio silentio hanc quæstionem transgrediuntur. Arabiæ autem gremium primo eam in lucem protulisse ex Gebero, Arabum Rege manifestissime datur, qui primus huius mineræ mentionem sub Magnesiæ nomine facit, eiusque eleuationis modum omnibus numeris absolutissimum docet: qui etiam in hodiernum vsq; diem in Chymicorum officinis excolitur, dum cacabis inuicem superimpositis albi Antimonij flores elaborantur. Arabia autem in vicinas sibiq; confines regiones eam dispersit, vnde Græcia, artibus jam pridem exculta, sibi quoq; huius mineræ notitiam comparauit, eamque tandem in totum terrarum orbem disseminauit.

Hebræis Zadadah. Chaldeis Zedidah.

Græcis στίμμι, στίβι, πλατυοφθαλμὸν, quia mulieres eo oculis decorem sibi conciliare solitæ fuerunt, vnde apud *Ezec.c.23.v.40.* βαβίζω τοὺς ὀφθαλμούς σου legitur, quo etiam sensu γυναικεῖον, quod mulieres eo maxime vterentur, nominarunt, λάβαστον & χαλκωδονίον etiam appellant.

Latinis Alabastrum, Lapis candidę nitentisque spumæ, Magnesia, Stimmi, Stibi: In officinis ex Auicennæ interprete indigitant nomine Antimonij: cuius originem rerum Chymicarum olores

ἀπὸ τοῦ ἀντιμάχεσθαι πρὸς τὸν βίον vel ab ἀνθ' ὕλης conjecturaliter deriuant: quod alij ex Gallorũ lingua desumtum & Latinitate donatum esse volunt: alij ab Arabũ atzmer deducunt, alij ad primitiuorum classem, quorum sententiæ plerique astipulantur, reponunt.

Germanis est *Spieſzglaſz* seu *Spieſzigglaſz* vel *Spieſzglantz* quod cuspidum hastarũ more scintillet, quo nomine Basilius Valentinus Monachus Benedictinus Cœnobij Erfurtensis bellicoso Martí sua natura id subiectum esse dicit.

Italis dicitur Stibio, Antimonio.

Hispanicis mulierculis ejus vsus in ciliorum pulchritudine concilianda fuit vsitatissimus: pulueremq; autẽ vocabant alcohol (quæ vox etiam adhuc in Hermeticorũ laboratoriis sonat) vnde Antimonium crudum & nondum contusum Piedra de alcohol nominarunt.

Variis insuper Naturę scrutatores hoc minerale nominum ac characterum notis occultare solent: quorum nonnulla plane sunt barbara, vt quando *Antistini*, Othi, Alkofol; Alcosol &c. appellatur; pleraque metaphorica sunt, quibus quadam similitudine vis & facultas eius adũbratur, vt quando *Lupus* vocatur, quia ferocia sua omnia metalla, præter Leonem, h.e. aurum absumit. *Arietis* quoque nomen & character ei attribuitur, quod sicut Sol cælestis in Ariete cõstitutus fulgentissimis radiis nostrum clima ferit, ita etiã aurum, quod Solem terrestrem nuncupant, ab Antimonio purgatum fulgentissimo colore, & ab omni sorditie purgatũ splendet. Basilius Valentinus *circulo* comparat, quod eius natura sit inperscrutabilis, sicut

in cir-

in circulo principium & finis.

Paracelsus in medicamento Antimoniato *Tyro* comparat.

Proteus quod omnes colores Vulcani beneficio induat, dicitur: & quod Chymiastri totis viribus ex eo aurum sibi pollicentur, *Chymicorũ Idolũ* nominatur. *Radix metallorum* dicitur non quod ex eo metalla generentur, sed quod omnibus metallis quasi adiaceat & adhæreat. Ex veteribus & recentioribus nonnulli magna affinitate hoc minerale Saturno coniunctum esse putarunt, vnde id *Saturnum Philosophorum*, *Magnesiã Saturni*, *Fimum atque mithum Saturni* appellarunt; quo vero sensu & rationibus, ingenij nostri captum superat. Dioscor. lib. 5. c. 49. docet si carbonibus paulo magis crematur, in plumbum abire: sed forte oculorum testimonio nimium credulus. Regulum qui post calcinationem Antimonij forti igne ab eo secernitur plumbum esse sibi persuasit. In plumbum enim sola hac crematura & absq; Saturni anima siue pinguedine nunquam trasibit: neque à Saturno Antimonium generari quisquam affirmabit. Hæc tamẽ sententia, vtpote quæ vetustior, ei quoque signorum ac characterum formas imposuit, ex quorum numero magis in vsu viget, quæ ceu inuersum Veneris signum circulo cruce superimposita pingitur, quæ ex falcato Saturni circulo, falce eius solummodo clausa promanauit: quæ plumbi cũm Antimonio conuenientiam aperiet. Antimonium autem mineram, corpusque minerale esse in propatulo est: ex terra enim eruitur & malleo nisi in metallum exalteur, extensibile non est, quam naturam metalla sibi solum reser-

uarunt. Contrariam sententiam hic aliquis statuere posset, Antimonium esse Metallum, quia in metalla transmutatur, quod metallis proprium est: in metalla vero posse transmutari experientia docet: metalla autem solum inter se in perfectiorem gradum exaltari possunt, cui responsionis loco subiungimus Antimonium esse Hermaphroditicæ naturæ, h. e. partim metallicum, partim minerale. Habet enim in se mercurium metallicum, qui solum tincturam metallicam admittit & postea communia cum reliquis metallis munia obit. Neque quicquid metallicum mercurium habet erit metallum: requiruntur etiam adhuc sal & Sulphur metallica eaq; cum mercurio perfecte digesta, quod vtrumq; in Antimonio desideratur: cum autem metallicam dispositionem habeat, metallum imperfectum vel semimetallum quidam nominant: atque ita hac solutione reliquæ proprietates metallicæ quæ in Antimonio reperiuntur facile dilui possunt.

Plumbeus, niger & ferreus Antimonij color à principiorum Salis, sulphuris & mercurij imperfecta mixtione ortus, in trito potissimum apparet Rubens quidem Antimonium præsertim in minera adhuc contentum ex Transyluaniæ finibus aliquando adfertur: in puluerem tamen redactum, omnino à nigro colore rubedo occultatur. Impurum, bituminosum & Arsenicale Sulphur ipsa Chymia discernit. Sulphur impurum crudum inflammabile siue φλογιστὸν, oculis, naribus & pulmonibus, infensissimũ est, præsertim in eius calcinatione & florũ alborum eleuatione percipitur, dum Sulphuratorum more cæru-

lea

lea flamma cum arsenicali nidore (qui quodámodo dulcis non tamen diu tolerabilis) consumitur.

Bituminosum esse ipsa flamma & odor indicat: propterea que Ceram Hispanicam, vt nigro colore eam inficiat, præ reliquis coloribus nigris, minori conglutinandi facultate præditis, ingreditur.

Vitriolatam *eius* portiunculam liquor antimonii acidus præ cæteris signis maxime demonstrat, qui *spiritus* vitrioli saporem & vires quam proxime imitatur.

Internum & fixum eius Sulphur maxime in lilio eiusque tinctura effulget.

Alterum principium est Mercurius, quem metallicum atque copiosum sed crudum & indigestum in Antimonio reperiri supra docuimus: ad recipiendum metallicas tincturas idoneus. Mercurius enim solum metallorum tincturas assumit: sal vero & sulphur tincturas transmutantes constituunt. Mercurium autem copiosiorem præ sale ei inesse saltem eius sublimatio siue volatilitas (vt de eius Regulo & salis & sulphuris separatione taceam) clare demonstrat. Paucitatem salis, præsertim metallici, ipsa extractio & friabilitas Antimonij docet. Fidem autem his omnibus dabit ipsa manualis elaboratio & experientia, quam vt propriis laboribus & sumptibus nactus, ita sincere me hic traditurum polliceor. Multis autem vsibus *Vsus.* Antimonium hodierna luce inseruit, vt ad typorum literarum, campanarum & tormentorum fusionem, ad auri purgationem, & medicamentorũ tam internorum, quam externorum præparationem. Variis in regionibus eruitur. Matth. in comment. suis in Dios. c. 49. Agrum Senensem & Co-

mitatum S. Floræ eius fodinis abundasse traditur præstantissimum autem etui ex solo Massano ac Suacensi docet. Nostra Germania mineralium & metallorum fertilissima eius quoque vbertatem præbet: quod tam propriis venis, quam metallorum permistum, ad Hercinias in Misnia, VVestphalia aliisque Germaniæ locis effoditur. Maxime tamen laudatur Vngaricum: præsertim in Transyluania natum, vtpote, quod sulphure puriori, aurique minera conterraneo quasi iure imbutum, striis splendidioribus & longioribus, obscuraque rubedine (quæ bonitatem eius inprimis arguit ob sulphuris abundantiam) reperitur: cujus Paracelsus subrubentis Antimonij, & Basilius Valentinus Monachus Benedictini ordinis in curru Triúphali sub orientalis nomine meminit: & hoc maxime ad medicamentorum elaborationes eligimus & commendamus: Artifices experti hoc variis modis explorant, cum oculorum testimonio non semper fides sit adhibenda & sola inspectio in clarioribus etiam expertissimis alias possit imponere. Quidam chartæ luteo colore in pharmacopoliis tinctæ & bene dente apri læuigatæ istud affricando explorant eiusque certitudinis notam, rubram lituram, quam in ductione post se relinquit, statuunt: alij fortissimo aceti Hispanici spiritu, drachmas aliquot, bene pulueriſati imbibunt, & in lamella ferrea vel figulina ad lentum ignem, ne Antimonium fluat, euaporare sinunt: quod si post euaporationem puluis Antimonij rubeus relinquatur, vlterius de eius certitudine non dubitant.

Sed cum nobis animus non sit inani verborum sonitu

sonitu longam orationem de huius subiecti nominibus, speciebus, eiusque commendatione pertexere in quo Paracelsum, Suchtenium (qui interdum mysticum Antimonium intelligit) & alios, sua arcana quæsiuisse, idque passim in suis scriptis summis laudibus prosecutos esse constat, ad ea aditum apparemus, quæ magis necessaria ad ægrorantium morbos profligandos ex eo parantur. Veteribus quidem huius mineræ notitia (vt ex Gebero dictum) non fuit adeo ignota, vires tamen plurimæ & excellentissimæ, quas successu temporis vsus & experientia detexit, ipsos latuerunt, vtpote quod in venenatorum classem relatum, ad externa potius quam interna vsurpabatur (nisi quod Nicol. Myrepsus in Antidoti sui quod Diacastorium vocat, crudum admittat: in cuius locum pyrethrum hodierni Medici substituerunt) vi astringendi, exiccandi, meatus corporis obstruendi, refrigerandi, excrescentias carnis absumendi, cicatrices obducendi, oculorum vlcera & sordes mundificandi, sanguinem è cerebri membrana fluentem sistendi præditum esse dicebant: quibus etiam deiectoriam facultatem Dioscor. l. 4. c. 155. adiungit. Præparationes etiam quasdam, leuiusculas tamen, scriptis ediderunt, quas videre licet apud Dioscor. l. 5. c. 49. Oribasium collect. med. l. 14. 15. & de virib. ejusdē apud Galen. de simpl. medic facult. 9. vbi inprimis ad collyria cōmendatur. Paulum Æginetā lib. 7. de re Medica & alios multos, quos omnes si longa serie recēserem plus forte tædij quam gratiæ afferrent. Triplici autem vsu Antimonium inseruire diximus, nempe ad fusionem metallorum, ad tormenta bellica maiora,

vt & campanas, quę magis concinunt, auribusque suauiorem sonum ex Antimonij permixtione nāciſci dicuntur. Stannariis etiam expetitur & iis qui ſpecula metallica poliunt & literarios characteres & typos effingunt, & ad auri purgationem.

Ad duplicem autem ſcopum elaborationes Antimonij, quæ in ſacrario Vulcani perficiuntur, collimant: Quædam enim ſpectant ad tranſmutationem, eamque vel ſui ipſius, vel aliorum mediante Antimonio in præſtantiora & perfectiora metalla: Quædam hominis ſanitatem ſartam conſeruant: afflictam vero in ſalubriorem ſtatum reponunt. Nos miſſa tranſmutatoria (non quod egregiam tingendi vim in Antimonio latitare plane negemus: plus enim tranſmutatoriæ ſtudio diditi in hoc minerali laboris conſumunt, quam in perfectiſſimo metallo, ſed quod omnes ſemper labore ſuo fruſtrati, nunquam exoptatam tincturam inde elicere potuerint: tum quod nimium volatile etiam ſulphure & ſale metallico, quorum proprium eſt metalla exaltare, deſtituatur.) vtpote cuius nulla dum nobis ſit manualis experientia, ad medicamentorum apparatum nos conferimus: & hæc de Antimonij definitione, quæ eius eſſentiam & naturam explicare debebat, quam breuiſſime dicta ſufficiant.

Cap. II.

De Minera Antimonij, eiuſque fuſione & purgatione, ſiue Regulis.

Tri-

TRipliciter porro Antimonium ad Pyrotechnicos labores recipitur : nempe qua minera cruda, qua minera fusa, & qua Regulus.

Minera rudis siue cruda est ipsa vena, qualis ex terræ visceribus eruitur. Minera fusa est ipsum Antimonium peculiariter *sic dictum*: idq, paratur fusione mineræ per *descensum* : Catinus in fundo pertusus & *minera* repletus, alteri terra obruto *imponitur* & ignis administratur: Sic enim vi *caloris* Antimonium eliquatum ac à terrestri & fabulosa impuritate secretum, per foramen catini superioris in subiectum excipulum delabitur : idque remittente calore in massam coagulatur.

Regulus Antimonij est Antimonium à superflua sua nigredine & spurcitie magis depuratum, quam per *simplicem illam eliquationem* fieri potest. *Peculiari enim artificio impuritas firmius* Antimonio admixta, in scorias est propellenda, vt subsideat syncerior & splendidior Antimonij portio, quæ Regulus appellatur. Eius conficiendi modi plures reperiuntur, is tamen maxime laudatur, qui melius scorias secernit, adeoque ponderosiorem regulum exhibet, qualis est sequens. Capiatur Stibij ℔ß pulueris carbonum ℥j. nitri puri, Tartari crudi an. ℥iij. singula seorsum pulueriſata & deinde omnia commista in crucibulum inter carbones viuos locatum, *per vices injiciantur*, vt inflammentur : semper autem operculum crucibulo *post* iniectionem imponatur, & toties iniectiones repetantur, donec omnis materia iniecta sit: quo peracto fusionis ignis administretur, vt Regulus inferiora crucibuli occupet, (vel *in* *Regulus.*

conum pyramidalem effundatur, qui post refrigerationem à scoriis superastantibus separetur: scoriæ vero (quas vocant) asseruentur, quarum vsum c. 7. & vlt. docebit.

Huic simplici Regulo affinis est compositus cum Marte, quem vulgo Regulum Martis, itemque stellati (à corona siue stella artificiosa, quam in fusione sub scoriis nanciscí solet) nomine indigitant. Duo eius elaboratio potissimum requirit: tempus nimirum fusionis & materialia. Tempus fusionis commendatur Luna crescente præsertim in Leone cõstituto Sole atq; insuper sereno cœlo. Experientia enim docuit tum maiorẽ felicitatem in stellæ fusione vigere, quam aliis temporibus. Materialia autem sint pura, nullis heterogeneis mista, sintque tria, Mars, Stibium & Nitrum, seu Sal petræ. Operatio sic instituitur. Tempore, in-

Regulus Martis.

primis prædicto ♂ Ferri (nempe clauorum vel limaturæ puræ) ℥ jß. in crucibulo in igne fusionis teneatur; donec intẽse candeat & quasi liquescere incipiat, tũ cochleari ferreo imponãtur Antimonij pulueriſati, ℥v. quibus optime liquefactis & inuicem mistis per vices injiciantur salis petræ pugilli aliquot, quo facto affundatur in conũ pyramidalem calefactum & inunctum seuo vel cera labris eius nonnihil concussis, vt Regulus à scoriis separatus ad fundum bene secedat. Regulus remotis scoriis pulueriſatus igni rursus in crucibulo committatur nitrique vt supra pugilli aliquot per vices injiciantur & in conum fundatur: hunc laborem si ter vel quater repetiueris, nec stella sese manifestet, certo statuas non ad amussim obseruatum esse legitimum processum: magis tamen in prospera

pera fortuna, quàm in artis præscripto stella locata videtur, vt etiam expertissimus quisque artifex labore suo quandoque in eo proferendo frustrari possit. Interim tamen etiam Reguli istius cum Marte parati nec coronati, suus est vsus, isque varius, tam ad Medicinalia, quam ad Alchymiam. Scoriæ quoque suo loco ad Sulphuris aurati Diaphoretici confectionem proderunt. Sufficiat illas duas Reguli simplicis & cũ Marte compositi præparationes attulisse: longũ enim foret omnes procedendi formulas persequi. Singuli enim fere artifices hic sua nituntur experientia & peculiare aliquod encheirema adhibere solent. Postquam igitur triplex Antimonium ita in Laboratorio præ manibus fuerit, duplex consequenter scopus in hoc medicinali campo, quo ab Antimonio auferatur sulphur immaturum, fœtidum seu venenum, objicitur. Medicamenta enim ex Antimonio parata fiunt vel per modum fixionis: vt ipsum Antimonium ablata cruditate, magis fixum euadat: vel per separationem (vocabulo strictiori significatione sumpto) qua in fundo relicta terrena impuritate, portio Medicamentosa propellendo vel extrahendo separatur. Fixionis autem quidam modi sunt Calcinatio & Vitrificatio. Calcinatio per quam mistum in calcem redigitur, instituitur vel per se vel cum aliis.

Calcinatio Antimonij per se fit ministerio ignis vel cælestis vel Elementaris siue culinarij, carbonum, lignorumve fomite structi.

Calcinatio Antimonij cum aliis, fit siccarum vel humidarum rerum adminiculo, ceu elaborationum series demonstrabit.

Cap. III.

De Calcinatione Antimonij per ignem cœlestem, seu Radios solares.

INquieta hominum cogitatio, curiositate sua semper noua indagando eo peruenit, vt etiam calore quidem, absque tamen prunarum flammarúmque vi multa sanitatis præsidia præparare didicerit. Calorem illum è cœlo mutuatum & à Sole petitum ob ineffabilem suam potentiã Magicum sapientes dixerunt, per eum sequentibus encheirematibus Antimonium in præstantissimam calcem redigitur.

Calx per Solem. Sit ad manus speculum incensorium siue lenticulare, siue metallicum concauum, quod nempe radios Solares refringendo vel reflectendo concentret, vt obiecta combustibilia inflammet: id Soli opponatur, ita vt pyramidis luminosæ apex ante Antimonij puluerisati & iuxta in marmore in modum metæ vel coni in acumen fastigiati summitatem feriat, & breui fastigium metæ Antimonij, cum multi fumi profusione ad niuis albedinem calcinabitur, qua parte calcinata à corpore nigro cultello remota, vlterius relinquatur, donec ita per vices totus Antimonij conus ad albedinẽ sit redactus: & (quod mirabile) licet copiosus fumus multum de Antimonio dissipari arguat, tamen Antimonij pondus post calcinationem auctũ potius quam diminutum deprehenditur. Hæc est elegans & secreta calcinatio Antimonij, cuius vis est Diaphoretica, vsus amplissimus in Hydrope, Lue pestifera & Gallica: in obstructionibus hepatis & lienis, ictero, lepra, eiusque speciebus: omni-

omnibus: in podagra. Exhibetur in infuso ℈vj, viij, ix. & vt mirabilis hæc est calcinatio, ita non inferiores eius virtutes & effectus. Illud tamen monendum, Antimonium prius in flores redactum facilius isto modo calcinari, quam crudum, cum eo longe tenuius sit redditum.

Cap. IV.

De Calcinatione & Reuerberatione Antimonij.

PEr domesticum siue culinarium ignem variis modis hoc minerale tractatur: quem aliæ præparationes breuiorem, aliæ diuturniorem requirunt.

Apertum & vnius diei ignem requirit Calcis Antimonij per se præparatio, cuius processus sic est. Antimonium pulueriſatur & super tegulam prunis impositam ferrea spatula continenter mouendo agitatur, donec post repetitas conglobationes & pulueriſationes in griseam calcem redactum sit: ferroque ignito impositum, nullum amplius volatilitatis signum edat: nimirum neque ferrum inde inficiendo, neq; fumum vel odorem de se spirando. Hisce notis apparentibus Calx Antimonij simplex habetur: quæ in crucibulo imposita, vlterius est ignienda, vt ex albescente colore fiat puluis ad flauedinem inclinans. Laudabile ea est Calx Diaphoreticum & singulare Pestis præseruatiuum, cuius viij ℊ in vino generoso veteri infusa vel cum succi calendulæ ℥ij propinantur. *Calx per Ignem.*

Præstantiorum virium esse compositam cum an-

to calcem Antimonij ipsa experientia & ratio dictitat: qui modus cum parum discrepet à simplicis calcis preparatione, eum annecto. ℔ Auri Vngarici p.j. Antimonij, vel (quod melius) eius Reguli simplicis p.ij. ea duo in crucibulo ante follem funde: colliquata mistura effundatur in canaliculum, vel in mortarium æneum aut ferreum, vt refrigescat, ex ea massa paretur puluis, quem in scutella figulina bacillo ferreo continuo mouendo calcina, donec in griseam flauescentem calcem absq; vlla fusione abeat. Calcem alcoolisatam post ignitionem asserua & in eosdem vsus in quos simplex Antimonij calx conuertitur: inprimis autem præ simplici calcinato Antimonio, ad Articulorum grauitatem à Podagra vel Lue Gallica relictam commendatur.

Cæterum ambæ calces in vitrum conflari possunt, sicut cap. 9. ostenditur.

Atque hæ Antimonij calcinationes celerius, vno nempe die absolui possunt. Diuturnior ignis Reuerberatione Antimonij adhibetur, quæ elegantissima in Lilio Antimonij demonstratur. ℔ Antimonium, vel quod melius eius flores albos, include globo fictili, cuius medium itidem argillaceus axis pertranseat & in clauso vulcani domicilio foue, donec quinquies vel sexies aurora transierit, quotidie paulatim reuoluto aliquoties globo, tandem post æstatem circa axem rubicundum secum & durum Antimonium reperies, quod Lilium Paracelsus nominauit. Præstans est hoc Lilium ad Tincturam Antimonij inde extrahendam: maxime tamen etiam ipsius Lilij vsus in viciosa sanguificatione, in cachexia & lepra laudatus.

Lilium.

tur. Eius grana 5. in Malvatico vino per noctem macerata & absumta, Diaphoretici saluberrimi officio funguntur.

Cap. V.

De Croci & fixi Antimonij præparatione.

CAlcinatio Antimonij accessu aliarum (præter ignem) rerum, fit cum siccis vel humidis. Calcinationis siccarum accessu duæ sunt species, Detonatio & Cementatio. Detonatio est calcinatio rei cum Nitro permistæ & postea inflammatę. Huiusmodi autem Antimonij detonatio est leuis vel vehemens.

Leuis detonatio est, quando Nitrum, Antimonium calcinandum, pondere nequaquam vel non multum superat, eaque potissimum semel instituitur. Tali Antimonij detonatione paratur crocus Metallorum, cuius talis est processus. ℔ Antimonij & Nitri p.æ. puluerisa seorsim, commisceantur optime & in ferreo mortario, ferreo bacillo ignito, vel etiam pruna sub dio vel sub camino accendatur, & cum tumultuoso fragore multam flammam fumumque & fœtorem sulphureum eructabit materia: restante finita detonatione massa hepatis colorem referens, vnde quoque Hepar Antimonij dicitur: post puluerisationem, elotionem & exiccationem croci colorem, vnde Metallorum (quod Antimonium vt quidam putarunt sit prima omnium metallorum radix) crocum nominant. Hepar igitur vel crocum hunc optime pul-

uerisatum, elotum & edulcoratum pro vomitiuo seruabis. *Vsus.* Vsus est, vt pro personæ ratione vj. vel vij. granorum infusum, homini ad vomitum compolito, exhibeatur. Martinum Rulandum in Centuris curationum Empiricarum Aquam suam benedictam ex hoc croco præparasse multi pro certo statuunt. Quidam infusum huius croci cum aqua Limonum pro vera aqua benedicta Rulandi propinant, & certe si non vera est, viribus tamen illam, si non superat, tamen æquat. Felicioris tamen operationis est hic Syrupus ex eius infuso paratus. ℞ Infusi croci metallorum ℥vj. Cinnamomi cõquassati ʒij, relinquãtur in loco calido, cœloq; semel reuoluto coletur, colaturę addantur Sacchari albissimi ℥viij. fiatq; coctione Syrupus, qui dosi ʒj. vel etiam ʒij. in aqua centaurij minoris, vel alio conuenientiore liquore assumtus, cum summo successu catarrhos cor & pulmones ferientes (seruatis tamen methodi legibus) exhaurit, omnibusque morbis vomitum requirentibus salubriter offertur.

Ex hoc croco bene edulcorato celeberrima aqua ophthalmica paratur: infundendo eius ʒj: vel ʒij. cum appropriatis oculorum aquis: cuius infusi guttulę aliquot subinde in oculum affectum instillatæ, in primis ad nubeculas & suffusiones commendatur.

Infusum etiam vel decoctum huius croci ʒß vel ʒj, ad purgantia Enemata recipitur, cum bono & felici successu.

Et hæc fuit leuior detonatio Antimonij, fortiori ex Croco metallorum iam præparato fit Antimonium fixum siue Diaphoreticum hoc modo. ℞ Cro-

℔ Croci metallorum, siue Antimonij semel detonati p.j. Nitri puri p. ij. puluerisata & commista per vices in crucibulum ignitum injiciendo sinantur detonare, vt nitrum totum bene conflagret, quo facto griseum euasit Antimonium, eiq; edulcorato & exiccato commisce triplum nitri, & procede vt prius detonando, nisi quod cum ægritis flammam concipiat in hac tertia elaboratione paruula pruna iniecta detonatio iuuari possit. Tãdem hunc puluerem probe edulcoratum intenso igne candefac, vt regulus, quem secum retinuit ad fundum secedat & remoueri possit, quo peracto puluerem ex albo flauescentem serua. Eius ℈ vj ad x. vel ʒß. (præsertim si cum succi calendulæ ʒij, Bezoardici mineralis simplicis ℈ iij. exhibeantur) per Diaphoresin curant, omnes obstructiones viscerum expediunt: à Quartana & Tertiana liberant, in qua in principio exhibitum etiam vomitum ciere solet: aperiunt Apostemata & simul suauem somnum inducunt. In primis autem eius vsus in Anasarca commendabilis existit.

Cap. VI.

De Cæmentatione Antimonij.

Cæmentatio quædam est sequens secreta Antimonij cum cinere fruticis super caluariam crescentis calcinatio. Sumantur Antimonij crudi puluerisati & cinerum fruticis super caluariam crescentis partes æquales, vel horum plus quam illius ad placitum: optime permista per vices injiciantur in crucibulum ignitum, quandoque ba-

cillo ferreo commiscendo & Antimonium sine fusione & detonatione, cum exhalatione tamen nidoris sulphurei, admodum cito nigredinem, rubedinem & flauedinem percurret & in puluerem candidissimum calcinabitur, qui vt magis figatur, per horam vlterius igne vehementi vrgeri potest.

Vsus. Vsus eius idem est, qui Antimonij laborioſe per detonationem cum nitro fixati, præ quo tamen maiorem habet vim bezoardicam.

Cap. VII.

De Præcipitatione Antimonij.

CAlcinatio quæ interuentu humoris perficitur, vulgo Præcipitatio vocatur. Est enim Præcipitatio rei solutæ per separationem humoris in calcem reductio. Ad omnem igitur præcipitationem requiritur primo corporis solutio & postea præcipitandi modus.

Antimonium vero præcipitandum in liquorem soluitur, vel per certum menstruum liquando, vel aliarum rerum admixtione destillando. Post solutionem autem vel menstrui soluentis abstractione, vel tertij admixtione Antimonij calx ad fundum præcipitatur.

Præcipitatio Antimonij per abstractionem menstrui soluentis ita instituitur. Sit in promptu Regulus Antimonij simplex, quem supra cap. 2. descripsimus, cui affunde paulatim aspergendo aquam stygiam, aquila alte volante exacuatam, quam quod Regem deuoret Regiam appellant, solutionem puram à terrestri fæculentia, quæ in fun-

fundo vasis subsidet per inclinationem transfusam, in cineribus aquam abstrahendo præcipita, præcipitatum in fundo relictum, aqua pluuiali tepida elue & edulcora, *edulcoratum in* reuerberio lege Artis per aliquot horas calcina, tunc inuenies Antimonij *puluerem* rubrum fixum, *qui* pro diuersitate *corporum*, diuersos effectus solet prodere, *in aliis* enim per superiora & inferiora, in aliis *per* Diaphoresin morborum radices *iij.* vel *iiij* granorum dosi, expellit.

Præcipitatio per tertij adiectionem in Gelatina Lupi, ex proprio eius sanguine, in Olympico menstruo soluto hac via paratur: Duos minerales Hungariæ Lupos cum summi vegetabilis calculo intus extraque conspersos lapideo carcere, exigua relicta fenestra inclusos in locum Ætnæ *vicinum* ablega, *bene combustos in thermas* præcipita, *ibique coctione ipsorum* sanguinem extrahe quem à sordibus transfusum per noctem in frigido relinque, mane lautum ferculum, Gelatinam luporum, habebis, quam summi vegetabilis melancholico succo inspergendo præcipitabis & post colationem & diuturnam insolationem tandem exiccatam triturabis. Ex signaturæ iudicio sanguinis est depuratiuum, Lepræ & Podagræ vnicum præseruatiuum. Ne vero cruditate sua ventriculum subuertat, in spiritu vini macerando vlterius maturetur & cum purgantium quodam extracto in pilulis vel oblatis iiij vel v. gr. porrigantur, superbibendo brodio appropriato.

Simili præcipitationis modo insignis Diapho-

reticus puluis ex Reguli Antimonij simplicis scoriis paratur, qui Sulphur Auratum Diaphoreticũ dici consueuit. ℔ Scorias Reguli Antimonij simplicis, quas c.2. præparare docuimus & in lixiuio ex cineribus fagi & calce viua concinnato per ebullitionẽ solue, donec lixiuium illud aureum colorem acquirat & argentum immissum sua flauedine inficiat, eoque à sedimento transfuso roratim affunde aceti destillati pauxillum & videbis sulphur auratum paulatim ad fundum dejici. Lixiuium per filtrationem à Sulphure aufer, idq; multis ablutionibus, elotum & exiccatum pro singulari Diaphoretico asserua. Per sudorem omnem morborum mineram ad ℈ x. exhibitum expellit. Similiter sulphur ex composíti siue stellati Reguli Antimonij scoriis extrahitur.

Cap. VIII.

De Præcipitatis ex liquore Antimonij per destillationem parato, tam simplicibus quam compositis.

ENumeratis Præcipitatis Resoluti Antimonij in alio menstruo nunc ad ea quæ ex destillato eius liquore fiunt pergimus. In primis autẽ commendabile Butyrũ mediante Mercurio sublimato ad præcipitatos excellentissimos ex eo paratur. ℔ Anti. Vng. Merc. absq; Arsenico sublimati ana ℔ij. seorsim trita misceantur in cócha vitrea & statim per Retortã vitream ampli colli ex arena igne per gradus aucto liquor instar Butyri destillatur, qui collo Retortę adhærẽs caute cum forcipe admota pruna in cucurbitulã excipuli loco appositam eliquan-

quandus est: qui postquam prodire desiit, reposita alia cucurbitula infra supraq; Retortã in copella arena tectam ignem (quẽ suppressionis vocant) submini∫tra per aliquot horas & aliquantulum Mercurij currentis (qui per calcem viuam est rectificandus) in præfixo receptaculo inuenietur. Infarctam vero reperies in collo Retortæ Cinnabarim, *cuius vsum* cap. 10. docebimus. Butyraceus vero *liquor* prius per se vel à proprio suæ radicis Regulo rectificetur destillando & ad vlterius ex eo elaborãda medicamenta seruetur: quanquam per se etiam vsum in Chirurgicis habeat: eo labra gangrænæ & Sphalcali illiniũtur, ne vlterius malum proserpat & vt cõmodius sectio necessaria absolui possit. Carbunculus etiã pestilentialis hoc oleo circumscriptus paulatim excutitur, cuius cauerna postea sarcoticis & consolidantibus medicamentis expleri & persanari potest.

Cæterum hoc Butyrum Antimonij præcipitatur vel per se vel per tertij adiectionẽ descendẽdo in puluerem, qui Mercurius vitæ & Mercurius Emeticus vocatur: vel per affusi cuiusdam acuti spiritus figentis abstractionem, vnde existit Antimoniũ diaphoreticum, quod quidam Bezoardici Mineralis nomine indigitant.

Mercurij vitæ præparatio talis est. ℔ Butyrum Antimonij præparatum & rectificatum, affunde ei aquam pluuialem tepidam, & corrosiua Salis & Vitrioli substantia, quam Mercurius secum in sublimatione arripuerat in aqua soluetur & veluti niuei flores in imum vasis præcipitabuntur, qui optime eloti & exiccati sunt Mercurius ille vitæ, siue puluis Emeticus. Eius grana tria vel quatuor

in Peste & Febribus sursum & deorsum mouendo purgant. In Hydrope vero tantum per alui deiectionem Sal resolutum educunt. Optime autem notandum triduanum eius vsum sæpe incurabilem fere ani procidentiam infligere, quare nimius eius vsus vitandus.

Iam est vt ad Præcipitatos, qui per abstractionem humoris figuntur & Diaphoretica euadunt accingamur: quæ Bezoardica mineralia nominari paulo ante diximus. Suntq; simplicia vel cõposita. Simplicia, quæ præter Antimonium & Mercurium sublimatum nihil ingreditur, sunt vel album vel rubrum.

Antimonium præcipitatum fixum Diaphoreticum siue Bezoardicum simplex albi coloris fit quando à Butyro Antimonij solus spiritus salis Balsamici terna cohobatione, subinde pauxilli recentis additione fortificatus abstrahitur, vt in puluerem album fixum abeat, qui iiij, vel v. granorum Dosi exhibitus sudorem sufficienter pellit.

Rubicundo colore vt Bezoardicum minerale effingas, extrahenda est cum aceto destillato tinctura ex scoriis Reguli Antimonij simplicis, eaque butyro Antimonij affundenda, id postea cum spiritu Salis centralis vsitato more in præcipitatũ rubrum, propriæ suæ radicis tinctura impregnatum figatur & non paulo præstantiorum erit virtutum quam prius.

Composita Bezoardica fiunt cum singulis metallis, cum quibus post solutionem butyrum Antimonij vnitur & per spiritum salis nitri figitur, eorumque septem numerabuntur, quorum primas sibi vendicat Antimonium præcipitatum auri-

aurificatum, quod Bezoardicum Solare in Chymicorum officinis nominare solent. Modus hic haud inutilis futurus, si aurum per Antimonium purgatũ cũ aqua ex nitro & Sale armoniaco (quam aquã pugilum & Philosophicã ex Basilij Valentini Monachi clauibus nominant) concinnata, aliquoties cohobando per alembicũ pellatur & postea cum Mercurio mundificato ad fundum præcipitetur, iterumq; ab auro præcipitato Mercurius eleuetur. Præcipitatus vero auri puluis in martialis salis spiritu solutus cũ decupla Butyri Antimonialis proportione figendo vniatur, vt tandem purpurascẽtẽ colorem puluis induat. Huius Medicinæ dosis à g̃ v. ad vj vel vij. Diaphoreticum est vtilissimum, quod vires cõseruando sudores mouet, masculè articulorũ dolores artuumque morbos, cum Hydrope & Lepra omnibusque eius speciebus in appropriatis vehiculis expellit.

Simili modo ex Luna in aqua fortis soluta & ad oleaginositatem per abstractionem aquæ soluentis redacta, cum essentia Falerni tinctura elicitur, quæ priori artificio cum spiritu sulphurei salis in Bezoardicum Lunare cohobando redigitur ad capitis affectus sulphureos singulare, priori dosi exhibitum.

Ex Croco Martis per se facto cum butyraceo stibij liquore extrahitur tinctura, quæ tinctura postea cum priori spiritu fulminantis salis figitur in solatium eorum, qui fluxionibus, præsertim hepaticis affliguntur: priore exhibendi modo l. m. seruato.

Ex batitura Veneris cum oleo Antimonij dicto

tinctura elicitur, quod fixatum ad Venereos affectus commendatur.

Similiter ex Vitro Saturni, ex minio cum Silicibus parato, cum oleo Antimonij extrahitur tinctura, quod postea ad Splenis affectus cum trinuni salis spiritu figitur.

Paulo aliter ex Ioue Bezoardicum paratur. ℞ Reguli Antimonij simplicis ℥ iij. Iouis puri in Anglia nati ℥ij. seorsim fusa misceãtur & postea pulueriſentur, pulueri adde Mercurij sublimati puriſſimi, sine arsenico exaltati & prius subtiliter in marmore lęuigati ℥v. omniaque commiſta subito in Retortam parum excalefactam ingere, & vltro butyraceum oleum videbis egredi, gradatim tamen ignem subminiſtra, vt etiam post duas horas suppreſſorium ignem adhibeas: hoc butyrum cum spiritu salis fusilis ter cohobando in album præcipitatũ fige, & postea ignitum in S.V. extingue. Doſis à ℊj. ad iij. vel iiij. potenter sudores pellit, proptereaq; icterum, Hydropem, lepram, luis Venereæ & Podagræ reliquias cum tota radice funditus per Diaphoresin euellit.

Bezoardicum Mercurij ita paratur. Ex Mercurio cum tinctura Smiridis vel Granatorum præcipitato & silicibus: vel ex Mercurio vitæ, seu Emetico supra deſcripto solo fundunt vitrum Mercurij, ex quo cum butyro Antimonij eliciunt tincturam ipsius vitri, quod postea more solito per spiritum salis Martialis in excellens Bezoardicum figunt: præsertim ad Luem Gallicam, siue Veneream commendabile. *Doſis* à gr. iiij. ad vj.

Quidam ex omnibus *metallis* coniunctis & Regulo Antimonij absque metallis parato cum Mercurio

Mercurio exaltato seu meteorisato oleum butyraceum Heptastrum parant, idque postea operosiori labore figunt & in Bezoardicum Heptastrum redigunt, cuius tamen laudes & sumptus virtute eius maiores esse videntur, sciens itaque eius præparationem omitto.

Cap. IX.

De fusione vitri Antimonij.

Sic fuit calcinatio Antimonij, nunc ad fixionis alteram speciem, vitrificationem transimus. Vitrum Antimonij proprie paratur ex eius calce per fusionem. Calx Antimonij simplex supra c.4. parata præsertim Sole & Luna in Aquario vel Piscibus existente in crucibulum ignitum per vices injiciantur & coram folle igne intenso fundantur, donec bene sit eliquatum & maturum (quod paulatim immisso bacillo ferreo extrahendo explorari potest) tandem in peluim parum excalefactam effundatur & erit vitrum pellucidum Hyacinthinum. Eius ij. iiij. vel v. granorum infusum vehementer vomitus ciere solet: robustissimis itaque hominibus hæc fercula bilem ex corpore humano sursum ejicientia propinentur. Insaluberrimum vero porrecti in substantia huius (vel etiam cujusuis alij) vitri vsum, vt qui grauissima symptomata violentiâ suâ inducat, plane agro medico exterminamus. Hoc vitrum alias ad salubriores vsus transferri potest, quos cap.12. docebimus.

Simplici vitro Antimonij palmam præripit cō-

positum seu aurificatum. Calx Antimonij cum auro supra cap. 4. parata, vt in simplici vitro Antimonij fit, quod ferreo bacillo immisso exploratur: quod si color placuerit in peluim modice excalefactam effundatur & boni auri portio iterum recruduisse & à vitro separata inuenietur: Materiam omnem pulueriſatam, vt prius funde & liquatam in peluim effunde, vitrum ab auro separatum serua. Aurum vero relictum cum recente Antimonij Regulo calcinatum & secundum normam prioris elaborationis processum, tandem totam Auri substantiam cum Antimonio in transparens vitrum redigere poteris. Huic vitro pulueriſato affunde spiritum vini dephlegmatum, quem vitro bene clauso tene in Balnei modico calore, aut retro fornacem vel ad radios Solis, quoad rubicundiſſimum colorem extraxerit. S. V. tinctum à sedimento separatum serua: residuo v. pulueri nouo S.V. affuso extractionem repete, donec omnis tinctura extracta sit. Tincturas collectas tanquam pretioſiſſimum thesaurum repone. Hæc enim naturam confortando, sudores mouendo, sanguinemque deputando, tantum inimiciſſimis humanæ vitæ hostibus indixit, vt neque Hydrops, neque Podagra, Arthritis, Gallica Lues, Lepra & hiſce affines morbi contra talem Medicinam, quæ Auri potabilis veri efficaciam & vires quam proxime æmulatur, quicquid moliri ausint. Quidam vero artifex Regis mortem deplorans eum Saturni filij cineribus immersum, puluere lapillorum ex pretioſiſſimo latice collectorum, conspersit, & tam diu sub alis

Vul-

Vulcani fouit, donec ille rursus tam grato balsamo resuscitatus auream rutilantemque suam coronam cuiuis ostenderet.

Vitrificationi Antimonij accenseri potest illud enchirema, quo leui opera ignium, vitri formam, absque tamen perspicuitate induit. Antimonio in crucibulo *liquato intinguntur* ferrei bacilli bene politi & post eductionem quicquid eis adhæserit *decutitur*: sic per vices omne Antimonium extrahitur. Antimonium ita extractum & contusum denuo eliquatur, atque bacillis ferreis toties extractio repetitur, donec vitrum optime puluerisatum, rubicundo-purpureum colorem obtineat. Eius Dosis & vsus fere cum simplici vitro Antimonij communis esse videtur: rectius tamen spiritu Sulphuris, Vitrioli vel proprio Aceto prius aliquoties cohobatū, vt euanescente purpureo colore, albicantem prodat, exhibetur: valde enim eius vis Emetica hac correctione emēdatur, vt solam per aluum deturbandi vim postea obtineat. Verum Febrium curatiuum Dosis à gr.iij. ad v. in aqua Centaurij minoris vel alio liquore conuenientiore.

Ad vitrificationem etiam referri potest crocus ille metallorum, de quo supra in detonatione, qua Antimonium in vitrum, licet non pellucidum, redigitur.

Croci *illius* præparatio paulo alia *ita* habet. ℥ Antimonij, Salis petræ & Salis communis ana q. p. seorsim puluerisata commisceantur & in tigillum indantur, super lutato operculo in medio perspirabili & tigillum ponatur in ignem rotæ siue circularem, paulatim propius admonendo:

postea (si nullum amplius sulphureum & arsenicalem nidorem senseris) tigillo refrigerato & aperto, inuenies sub salibus superstantibus cinnabrinum vitrum, quod crucibuli fundum instar Reguli occupauit; hoc leuigatum ejusdem cum superiori croco metallorum est vsus; eodem exhibendi modo & dosi seruato: *nisi* quod deorsum colluuiem vitiosorum humorum deturbare solet.

Cap. X.

De florum Antimonij præparatione.

HActenus in igne quasi perseuerantia Antimoniata descripsimus, nunc quæ per separationem (vocabulo strictiore significatione sumpto) parantur, subiungemus. Separatio autem fit vel propellendo, vel extrahendo. Propulsione separantur vel sicca vel humida: quorum illa sublimatio, hæc destillatio dicitur. Propulsio autem instituitur vel recta sursum, vel obliqua ad latus. Sursum propelluntur ex Antimonio flores tam albi quam lutei.

Alborum præparatio hæc est. Antimonium puluerisatum in ignitam à tergo tubulatam bociã injice & ferro per tubulum immisso continue mouendo flores in septimum vsque crystallinum cælum eleuabuntur & melancholia Lupi exudabit, simul crystallinum cælum petens, indeque in insusam Thulen depluens. Flores autem collectos pro Vomitiuo iiij. vel v. granorum dosi ægro robusto & ad Vomitum composito exhibe.

Lutei flores parantur ex Antimonio vulgari, vel etiam

etiam ex Regulo Antimonij siue simplici, siue stellato, vt & ex pulueriſata Luporum Gelatina admiſto contrito ſolari ſale, ex arena in vitreum capitellum ſublimando, qui flores poſtea aqua calida à ſalſedine eloti & exiccati duorum granorum pondere aſſumti per vomitum venenum recenter aſſumptum citiſſime ejiciunt. In Febribus & Capitis doloribus à ventriculi imputitate ortis, vtiliter exhibentur.

Huc referri poteſt Cinnabrium Antimonij c. 8. deſcriptum, quod pulueriſatum ex pyxide cæmentatoria fictili lamella bene tecta ſublimando in arena aliquoties rectificare poteris. Hoc cinabrium mirifice ad ſequentis Antepileptici confectionem commendatur. ℔ Cinabaris Antim. rectificati & pulueriſati ℥ß. Mumiæ nó humatæ pueri viuentis primogeniti ℈iiij, Salis vel Magiſterij perlarum & Corall. an. ℈ij, Croci Orientalis ℈j, Cranij humani ſubtiliſati ℈ß, miſceãtur. Præmiſſa purgatione bis in ſeptimana adultioribus exhibetur, per diaphoreſin omnẽ iſtius mali fomitem excernit (in infantibus & pueris ſola mumia iã dicta horribilẽ iſtũ affectũ & hoſtem, vitæque humanæ tortorem omnino expellit & eradicat) cõmendatur etiam hęc confectio in paralyſi & capitis eriſypelate. Exhibetur à gr. vj. ad x. vel xii. in appropriatis morbo & parti affectæ vehiculis.

Rubri & purpurei Antimonij flores ſurſum eleuando etiam elaborati poſſunt, aptiore tamen & meliori via per cucurbitam lateraliter locatam: parantur hoc modo. ℔ Antimonium vel eius mineram tritam & inlateraliter, in furnum nudi ignis, locatam figulinam bociam, denſitate anſeri-

næ pennæ (quidam Antimonio arenæ duas partes admiscent, qua tamen minera non opus habet) impone, apposito postea bipedali eoque satis patente & apto figulino tubulo, cui luto annexus sit alius vitreus & insuper huic excipuli loco, cucurbita vitrea, vel alembicus cum rostro terram spectante, apteturtum per diem & noctem gradatim aucto igne vrge & cum floribus rubris & purpureis (qui tamen nonnunquã etiam albi hac laboris methodo prodeunt) in tubulos pulsis, in præfixa cucurbita vel receptaculo (si alembico vsus fueris) acidum Antimonij liquorem collige. Flores spiritu aceti, sulphuris, vel vitrioli prius cohobando, vel etiam absolute leni calore à sulphure venenoso separando rectificati, omnem vitiosam colluuiem per vomitum & aluum expellunt. Dosis à granis iij, ad v. vel vj.

Cap. XI.

De Liquoribus ex Antimonio per destillationem prolectis.

PRopulsio partium subtiliorum nempe aquæ & olei ex Antimonio fit destillando. Aqua Antimonij vitriolata, quæ acetum, spiritus, melancholia Antimonij aliâs vocatur, eadem opera colligitur in sublimatione florum Antimonij albo rum per alembicos, quam rubrorum (vbi tamẽ copiosius colligitur, præsertim si vasa sint de bono luto confecta & quasi vitrea) per tubulos lateraliter locatos. Ea aqua cum propria minera digesta per alembicũ, rectificari potest, jucundam aci-

dita-

ditatē nanciscitur, nec multū habet diuersum vsum à spiritu vitrioli. Nā febres curat, à putredine præseruat, ciborum appetentiam excitat, ventriculum constringendo confortat, omnemque calorem præter naturam in corpore humano ortum extinguit, Epilepsiam curat, calculum frangit, lumbricos enecat, menses & vrinam mouet: dolores etiā podagricos extrinsecus adhibita, mulcet, & multa alia tam in medicina quam in Chymia præstat. Ad suauem aciditatem temperatur cum appropriatis aquis, quæ postea in ore contentæ dentium dolorem citissime sistunt.

Olea Antimonij varia parantur, ex quorum numero est Butyrum Antimonij (rectius Butyrum Mercurij nominaretur: cum vero ita vsu receptum sit, vt antimonij butyrum dicatur, istud etiam hic retinere volui) ex eodem cum additione Mercurij sublimati destillatum, de quo cap. 8. satis dictum.

Sequens oleum Antimonij dulce, rubrum multum in Medicina cōmendatur. ♃ quicquid de radice metallorum cum aquila alba in meteoron supra fuit redactum, cuius cruore salsas thermas per coctionem inficias, super quas si postea spirituni vitriolatum summi vegetabilis destillatum irroraueris, cruorem grumosum fundum petere videbis, quo exiccato, sulphur Antimonij rubrum flammam concipiens paratum habebis: quod si in sulphurea Falerni aqua solutum, benigno fimi equini calore per mensem foueas, & deinde per cornutam vitream propellas, primo soluens menstruum, dehinc sanguinem oleaginosum dulcissimū proliciet, qui ceu vēdibile vinū suspēsa hedera nō opus habet. Hoc oleum à guttis ij. ad v. in vino vel alio

conueniente vehiculo exhibitum Balsamum vitæ instaurat, sanguinem purificat, obstructiones reserat & saluberrimi diaphoretici officio fungitur.

Rubicundum Antimonij oleum etiam sequenti via paratur. ℞ Antimonij & glaciei paradisi an. ℔ j. contritis & commistis affunde olei dulcissimi salis vegetabilis ℔ ij. stent in putrefactione per 10. auroras: postea ex arena pellantur per Retortam, primo exibit inutile phlegma, dehinc rubicundissimum oleum, cuius vsus est tam internus quam externus in fistulis, vulneribus & vlceribus. Oleum hoc cũ Essentia Falerni aliquoties in Balneo cohobatum, prioris dulcis olei vices supplere potest.

Oleum autem illud ex sale dulci vegetabili paratur per igneam aquam primæ eiusdem regni radicis, aliquoties à sale per deflagrationem abstrahendo, donec satis olei glutinosi collegeris: quod pro sua natura nunquam anhelosos & asthmaticos deserit.

Cap. XII.

De tinctura, Sale & Liquoribus Antimonij per deliquium.

ENumeratis Medicamentis, quæ per propulsionem ex Antimonio separantur, ea quæ extrahendo, siue dissoluendo à terrestri sua mole elibrantur nunc annectemus. Extractio autem est vel Sulphuris vel Salis.

Extractio Sulphuris siue Tincturæ Antimonij pro cuiusuis artificis opinione & experiẽtia instituitur

tuitur: sequens tamen modus multum commendatur. ℔ Lilij Antimonij supra cap. 4. descripti q. p. ex eo trito cum V. S. dephlegm. rubentem colorem in leni calore extrahes, quam à sedimento transfusam ad iustam olei formam destillando redige & tincturam remanentem pro summo sanguinis mundificatiuo asserua. Inprimis autem Lepræ, Morpheæ & omnibus cutaneis ab impuro sanguine manantibus morbis opitulatur.

Quidam Lilio Antimonij acetū destillatum vel propriū spiritū radicatum affundunt, & menstruū tinctum in M. B. separant, vt tinctura in fundo relinquatur, quam denuo in S.V. dissoluunt, atque à subsidentia depuratam ad remanentiam tincturæ intense rubentis abstrahunt. Huiusmodi tincturæ potissimum corrigendo, non purgando sanguinem mundificant. Dosis à guttis iiij, ad vj. exhibentur in vino & hepati appropriatis vehiculis.

Salis Antimonij, cuius exiguam portionem habet, hæc est præparatio. ℔ Calcem Antimonij simplicem, vel relictam à floribus Antimonij terram pulueriſatam & affusa propria acetositate vel aceto radicato extrahe salsedinē. Limpidum à sedimento decantatum, in leni calore fac vt exhalet & in fundo relinquetur Sal Antimonij, quod per aquam nubium (per solutionem & coagulationem) aliquoties rectificatum, tandem clarum & splendens euadet. Commendatur in Podagra, Peste, calculo renum & vesicæ. Dosis à gr. iij. ad vij. vrinam & sudores mouet. Maiorum virium Sal vitri Antimonij esse creditur: præparationis processus talis est. ℔ Vitrum Antimonij simplex, per se ex calce præparatum, affunde fortem aceti destillati

ſpiritum, & in calido digere, vt elegans fiat extrā-
ctio intenſæ flauedinis : menſtruum tinctum cau-
te à reliquiis depletum ad conſiſtentiam blande
abſtrahe & reſtantem puluerem aqua cæleſti ſæ-
pius per deſtillationem elue, donec ab acrimonia
aceti bene vacuatum, edulcoratum & liberum ſit
redditum : quod ad ſuperioris ſalis vſus etiam re-
ſerua.

Ad Salis extractionem pertinet diſſolutio per deliquium in aere frigido humido, cum ea non niſi ſolis ſalibus & ſalium naturam habentibus competat.

Sic igitur ex Scoriis Reguli Antimonij tam ſimplicis quam compoſiti ſiue ſtellati, quippe, quibus admiſta ſunt ſalia nitri & tartari, per deliquium fit liquor, cuius vſus potiſſimum in Chirurgia locum habet, præſertim in fiſtulis & vlceribus fœtidis.

Præterea liquor ex Sale vitri Antimonij præſtantiſſimus per deliquium paratur, ſi id in albuminibus ouorum ad duritiem coctorum, raphano vel Bryonia excauata in cella reſoluatur, qui liquor à ℈ß ad ℈j intro ſumtus podagricas defluxiones & paroxyſmos efficaciter cōpeſcit & auertit : abſque mordacitate quoque vlcera, fiſtulas & vulnera à putredine conſeruat & ſanat. Et hæc potiſſima ſunt medicamēta quæ ex Antimonio, mineralium omnium celeberrimo, Pyrotechnica arte parantur, ad præſentem hominis ſanitatem conſeruandam, labilem confirmandam & morbos expellendos & eradicandos. Innumeræ quidem deſcriptiones Antimoniatorum tam à veteribus quam recentioribus luce donatæ circumferuntur, quas

tamen

tamen omnes ad operationem ipsam reuocare laborioſum ſatis eſt & ſumtuoſum: partim etiam quod ſatis intricate conſcriptæ & infida hominum turba deprauatæ non ad veritatis ſcopum collimant. Præſtat igitur paucis expertis fidem adhibere, quam incertos proceſſus, quorum plena ſunt omnia, oleum & operam impendere. Hæc itaque de medicamentis ex Antimonio propria manu elaboratis conſignaſſe ſufficiat.

LAVS DEO.